

[Statsministeren.]

der ligger det i det, og det har også sin værdi, at den, der følger disse råd, har større chance for at overleve.

Inden jeg går over til at uddybe denne besvarelse, vil jeg gerne benytte lejligheden til at komme med enkelte mere almindelige bemærkninger om baggrunden for pjecens tilblivelse og den helhed, som pjecens udgivelse må ses som en del af.

Det har vel ikke så stor værdi at diskutere, om risikoen for krig i verden er større eller mindre end tidligere. Vi må, hvis vi vil være realistiske, konstatere, at der findes en risiko for, at de nuværende udenrigspolitiske forhold kan blive yderligere forværret, og en risiko for, at spændingen kan føre til ny krig. Vi skal vel heller ikke i dag diskutere udenrigspolitik; men lad det dog være sagt, at Danmark fortsat vil gøre sin indsats for at bevare freden, og der er vel mere brug herfor end nogen sinde.

Det er en følge af denne risiko for en krig, som vi ikke kan lukke øjnene for, at vi herhjemme som regeringerne i en række andre lande træffer foranstaltninger, der kan afbøde virkningerne af en krig, hvis den skulle komme, foranstaltninger, som kan begrænse antallet af ofre og skader mest muligt. Det er med dette formål, vi opretholder og siden midten af 30'erne har opretholdt et civilforsvar, hvilende på staten, kommunerne og i vidt omfang på den enkelte. Vi må på en række andre områder inden for det civile samfund overveje og planlægge opretholdelsen af dette civilforsvar i videst muligt omfang også i en krigssituation; vi må erkende — og jeg tror, vi alle gør det — at krigens våben i dag har en sådan slagkraft, at skadevirkningerne for det civile samfund, hvis de kraftigste våben bliver bragt i anvendelse, kan blive så omfattende, at kaos kun kan imødegås, hvis man på forhånd i hvert tilfælde har tænkt problemerne igennem. For den enkeltes chancer for at overleve vil det være af afgørende betydning, at han eller hun har gjort sig visse tanker og truffet visse forberedelser. Civilforsvaret og det civile beredskab i det hele taget vil få sin effekt væsentligt forøget, hvis hver enkelt borger interesserer sig for og tænker over disse problemer.

Ingen kan på forhånd fortælle os, hvor-

ledes en krig vil ramme det enkelte land. Ingen kan sige os, om en krig, hvis den skulle komme, bliver en krig med anvendelse af atom- og brintvåben. Ingen kan sige, om kemiske eller bakteriologiske krigsmidler vil blive bragt i anvendelse mod de væbnede styrker eller mod civilbefolkningen, og ingen kan fortælle os, om Danmark bliver udsat for direkte militærangreb, og hvilke våben der vil ramme os.

Hvad vi kan gøre, er at se faren i øjenene, at bedømme, hvilken risiko vi mener er størst, og at træffe de forholdsregler, som det med de økonomiske begrænsninger, vi har, er muligt at træffe.

Jeg har set af udtalelser i nogle blade, at rammer atomkrigen Danmark, er der intet at stille op; og det er givetvis rigtigt, at store områder vil blive ødelagt. Men selv hvis vi forestiller os, hvad jeg mener ikke er særlig realistisk, at Danmark bliver udsat for angreb med de kraftigste våben, vil der i Danmark være overlevende, som vil kunne opretholde livet, forudsat at samfundet og den enkelte i tide har truffet visse begrænsede forholdsregler.

Det fremgår af pjecen, at de største våben, som vi kender i dag, har en skaderadius på ca. 100 km, idet jeg ser bort fra det radioaktive nedfald, som føres af sted med vinden, og som man kan beskytte sig imod. Der er intet beroligende i denne oplysning, men det må dog være en naturlig opgave for myndighederne at fortælle, at ikke alene befolkningen uden for skadeområdet, men også nogle af dem, der opholder sig inden for den nævnte skaderadius, vil have mulighed for at redde sig selv eller for at blive reddet ved forholdsregler, der sættes ind udefra, særlig hvis man forud for angrebet træffer forholdsregler til at beskytte sig selv.

I folkepjecens opgivelser over kernevåb-
nenes ødelæggende rækkevidde er det korrekt anført, at der tales om skadeområdet for ubeskyttede personer. Pjecen skjuler ikke — det ville også være forkert, hvis den gjorde det — at et angreb med kernevåben mod dansk område ville betyde frygtelige tab i menneskeliv og materielle skader, men den kan også fortælle, at det er muligt at begrænse disse tab.

Min konklusion af disse bemærkninger er, at ingen af os kan vide, hvorledes en krig,